

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА КРУШЕВЦА ЗА 2018. ГОДИНУ

УВОД

Локални акциони план запошљавања града Крушевца за 2018. годину (у даљем тексту: ЛАПЗ) представља кључни инструмент локалне политике запошљавања који треба да послужи да се боље и детаљније сагледају проблеми, потребе и могућности локалног тржишта рада и припреми одговарајући сет мера подршке. Њиме су дефинисани циљеви и приоритети, односно утврђени програми и мере политике запошљавања који ће се реализовати у току 2018. године на територији града Крушевца.

Реч је о документу којим се дају одговори на питања какво је стање на тржишту рада, какве су перспективе и које су мере на располагању.

Правни основ за израду ЛАПЗ налази се у члану 41. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, број 36/09, 88/10 и 38/15) којим је дефинисано спровођење активне политике запошљавања на нивоу локалне самоуправе.

Анализом стања у граду Крушевцу могу се сагледати карактеристике друштвене, економске ситуације као и ситуација на тржишту рада.

1. ПОЛОЖАЈ И МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ КРУШЕВЦА

Град Крушевац се налази у централном делу Републике Србије. Захвата најјужнији део панонског обода и перипанонске Србије. Границе Крушевца су између 43°22'17" северне географске ширине, 21°9' и 21°34'8" источне географске дужине. Град лежи у долини Западне Мораве и Расине између планина Копаоник, Жељин и Јастребац, на површини од око 75 km².

По свом географском положају и условима за функцију саобраћајног средишта у односу на суседне општине, подручје Крушевца је покривено искључиво копненим комуникацијама. Углавном друмски саобраћај представља саобраћајни систем преко кога се подручје Крушевца повезује са осталим окружењем.

Један од главних саобраћајних коридора Е-75, повезује Југоисточну Европу и Западну Европу. Он дотиче субрегион Крушевца са североисточне стране. Такође, град је повезан са магистралним путем М-5, тј. Појате – Крушевац – Краљево, при чему ће се на овом потезу, у периоду који предстоји, изградити аутопут под називом "Моравски коридор".

Град Крушевац представља економски, административни, културни, здравствени, образовни, информативни и спортски центар од значаја за Расински округ, чије је седиште. Расински округ обухвата град Крушевац и општине Варварин, Трстеник, Тићевац, Александровац и Брус. Највећи део насеља се налази на надморској висини од 150 – 165 m.

Град Крушевац се граничи са општином Варварин на северу, са општинама Ражањ и Тићевац на североистоку, са општином Алексинац на истоку, а са општинама Трстеник, Александровац и Брус на западу и југозападу.

Територија града Крушевца се простире на површини од 854 km², од чега градско са приградским насељима обухвата 73,78 km². Удаљеност Крушевца од Београда износи 196 km, а од Ниша 80 km.

	Град Крушевац	Расински округ
Површина (km ²)	854	2.668
Број насеља	101	296
Број градских насеља	1	6
Број осталих насеља	100	290
Број катастарских општина	92	286
Просечна величина катастарске општине (km ²)	8,45	9,01

Извор: Републички завод за статистику

2. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКИ ПРИКАЗ ГРАДА КРУШЕВЦА

2.1. Становништво

Број становника Расинског округа, према попису из 2011. године, је 241.999 становника, при чему 128.752 становника чине грађани Крушевца, што представља 53,21% становника Расинског округа.

Процењен број становника града Крушевца средином 2014. године износио је 125.853 становника, док је према попису из 2002. године град Крушевац бројао 131.368 становника. Приметан је тренд смањења броја становника на територији Крушевца и то за 4,2% у 2014. години у односу на 2002. годину. Број становника на територији Крушевца, само у периоду од три године (у 2014. години у односу на 2011. годину), смањио се за 2,26%.

Просечна старост становништва Крушевца повећана је са 41 године у 2002. години на 42,7 година у 2011. години, односно на 43 године у 2014. години. Према попису из 2011. године просечна старост жена је 43,9 година и већа је од просечне старости мушкараца (41,4 године).

Учешће становништва старијег од 65 година, између последња два пописа, повећано је са 16,88% на 17,74% док се, у исто време, удео младих до 24 године смањио са 28,44% на 25,63%.

Радни контингент становништва (15-64 година), према попису из 2011. године, чини 87.510 становника.

Табела 2. Упоредни преглед броја становника, подаци из пописа 2011.

	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011
Број становника у Крушевцу	94.827	103.190	118.016	132.972	138.111	131.368	128.752
Промена броја становника у Крушевцу	6.974	8.363	14.862	14.956	5.139	-6.743	-2.616
Стопа раста броја становника у Крушевцу	7,94	8,82	14,37	12,67	3,86	-4,88	-1,99
Стопа раста броја становника у Расинском округу	6,96	4,44	5,54	6,00	0,59	-8,48	-6,72
Стопа раста броја становника у Србији	6,30	8,40	7,90	7,30	1,20	0,90	-5,03

Извор: Републички завод за статистику

Табела 3. Становништво старо 15 и више година према школској спреми и полу, попис 2011. године

	Пол	Укупно	Без школске спреме	Непотпуно основно образовање	Основно образовање	Средње образовање	Више образовање	Високо образовање	Непознато
Град Крушевац	у	110.346	3.536	13.450	24.596	51.868	6.621	9.929	346
	м	53.343	504	4.690	11.934	27.688	3.463	4.925	139
	ж	57.003	3.032	8.760	12.662	24.180	3.158	5.004	207
Расински округ	у	209.127	8.091	32.105	50.012	92.121	11.191	14.842	765
	м	102.094	1.132	12.386	24.840	49.930	6.008	7.479	319
	ж	107.033	6.959	19.719	25.172	42.191	5.183	7.363	446

Извор: Републички завод за статистику

Табела 4. Структура становништва према етничкој и националној припадности, попис 2011. године

	ГРАД КРУШЕВАЦ		РАСИНСКИ ОКРУГ	
	Број	Удео у укупном становништву (%)	Број	Удео у укупном становништву (%)
Срби	122.529	95,17	232.552	96,10
Албанци	32	0,02	52	0,02
Бошњаци	2	0,00	4	0,00
Бугари	40	0,04	76	0,03
Буњевци	1	0,00	1	0,00
Власи	101	0,08	122	0,05
Горанци	19	0,01	52	0,02
Југословени	86	0,07	128	0,05
Мађари	17	0,01	33	0,01
Македонци	200	0,16	301	0,12
Муслимани	18	0,01	50	0,02
Немци	9	0,00	14	0,01
Роми	2.461	1,91	3.265	1,35
Румуни	38	0,03	60	0,03
Руси	35	0,03	51	0,02
Русини	-	-	1	0,00
Словаци	4	0,00	11	0,01
Словенци	19	0,01	25	0,01
Украјинци	4	0,00	7	0,00
Хрвати	107	0,09	175	0,07
Црногорци	282	0,22	444	0,18
Остали	97	0,08	153	0,06
Неизјашњени и неопредељени	925	0,72	1.398	0,58
Регионална припадност	7	0,01	18	0,02
Непознато	1.719	1,33	3.006	1,24
Укупно	128.752	100	241.999	100

Извор: Републички завод за статистику

Поред Срба, који броје 95,17% укупног становништва, на територији Крушевца живе и Роми (1,91%), а остатак становништва чине остале мањине које су заступљене са 2,92% у укупном броју становника града Крушевца.

Табела 5. Домаћинства према броју чланова, по попису 2011. године

	Број чланова домаћинства							Просечан број чланова домаћинства
	1	2	3	4	5	6 и више	Укупно	
Расински округ	14.689	18.966	14.077	13.968	7.369	8.201	77.270	3,13
Град Крушевац	7.472	9.885	7.806	7.785	3.893	4.106	40.947	3,14

Извор: Републички завод за статистику

Табела 6. Становништво према старосним групама и полу, 2013. и 2014. године у Крушевцу

Старосне групе	2013		2014	
	женско	мушко	женско	мушко
Деца старости до 6 година (предшколски узраст)	3.740	4.070	3.660	3.996
Деца старости 7—14 година (узраст основне школе)	4.979	5.255	4.925	5.209
Становништво старости 15—18 година (узраст средње школе)	2.632	2.863	2.584	2.787
Деца (0—17 година)	10.672	11.457	10.494	11.250
Млади (15—29 година)	10.450	11.239	10.198	10.964
Радни контингент становништва (15—64 година)	42.874	42.500	42.171	41.788
Укупан број становника	64.900	62.000	64.381	61.472

Извор: Витална статистика, РЗС, Девинфо база података

2.2. Економска ситуација

Према степену развијености локалних самоуправа, град Крушевац је сврстан у другу групу градова и општина чији је степен развијености у распону од 80% до 100% републичког просека.

2.2.1. Привредни субјекти

На дан 30.06.2017. године своју делатност на територији града Крушевца обавља укупно 5.529 привредних субјеката (4.211 предузетничких радњи и 1.318 привредних друштава), што значи да је приметан тренд повећања.

Табела 7. Привредна друштва

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	30.06.2017.
Активна	1.222	1.134	1.124	1.156	1.204	1.245	1.289	1.318
Новооснована	106	116	97	76	93	75	77	45
Брисана	51	194	98	30	28	19	22	15

Извор података: Регистар привредних субјеката АПР

Табела 8. Предузетници

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	30.06.2017.
Активни	4.025	4.009	3.920	3.714	3.842	3.883	4.129	4.211
Новоосновани	777	703	535	571	649	679	637	287
Брисани	772	720	632	763	523	637	390	206

Извор података: Регистар привредних субјеката АПР

Табела 9. Привредни субјекти

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	30.06.2017.
Активни	5.247	5.143	5.044	4.870	5.046	5.128	5.418	5.529
Новоосновани	883	819	632	647	742	754	714	332
Брисани	823	914	730	793	551	656	412	221

Извор података: Регистар привредних субјеката АПР

2.2.2. Индустија

Крушевац је некада био снажан индустријски центар са посебно развијеном металопрерађивачком и хемијском индустријом. Да је главна карактеристика Крушевца била развијена индустрија сведоче и подаци о површинама под индустријским погонима (56 ха градски производни комплекси и 97,50 ха комплекси у приградској зони) и подаци о броју запослених у 16 индустријских предузећа (22.428 радника је 1990. године било запослено у индустрији, што је представљало више од половине укупног броја запослених). Период транзиције крушевачке привреде, обележен приватизацијом преко 30 фирми, довео је до пропадања великих друштвених система и проглашења технолошким вишком око 10.000 запослених.

Како је број индустријских радника у граду Крушевцу знатно опао, примарни циљ би требало да буде привлачење првенствено производно оријентисаног инвестиционог капитала који би био у функцији повећања броја запослених и повећања извоза.

2.2.3. Пољопривреда

Пољопривреда је значајан сегмент укупне привредне активности града Крушевца. Од укупног броја становника Крушевца, скоро половина живи у руралној зони. Пољопривредне површине простиру се на 46.234 ха, што чини 54,5% укупне територије града Крушевца. Обрадиво пољопривредно земљиште заузима 43.017 ха. У структури пољопривредних површина доминирају орнице и баште са 34.537 ха, затим следе ливаде са 2.987 ха, воћњаци са 2.827 ха, а остало отпада на винограде.

Град Крушевац има укупно 12.664 пољопривредних газдинстава, од чега је 6.558 регистрованих.

Крушевац има дугогодишњу традицију у развоју сточарства, воћа (нарочито јагода, малина и купина), воћних садница и лозних калемова.

2.2.4. Трговина

Трговинска делатност заузима значајно место међу привредним субјектима који послују на територији Крушевца.

Најзначајнији већи трговински ланци који обављају своју делатност на територији Крушевца су ДИС, ИДЕА, Рода центар, Макси и Темпо, а очекује се да и ЛИДЛ отпочне са радом у 2018. години.

2.2.5. Спољнотрговинска размена

У периоду од 2012 – 2017. године забележен је дефицит у спољнотрговинској размени града Крушевца.

2.2.5.1. Извоз града Крушевца

С обзиром на чињеницу да привредно друштво *Хенкел Србија* има своје седиште у Београду, њена спољнотрговинска робна размена се од марта 2012. године не приписује Расинском округу; тиме се делимично објашњава смањење укупног извоза, али и увоза града Крушевца за период јануар – октобар 2012. године, у односу на исти период 2011. године.

Као и у 2013. години, и у 2014. години се наставља тренд раста извоза града, тако да извоз у првих девет месеци 2013. године износи 76.032.000 долара и увећан је за 50,8% у односу на исти период 2012. године, а у првих девет месеци 2014. године износи 80.512.000 долара, што је за 6% већи извоз у односу на исти период 2013. године. У првих девет месеци 2015. године забележен је незнатан пад извоза у односу на исти период претходне године, док је у периоду јануар-септембар 2016. године, приметан тренд повећања у односу на исти период претходних година. Период јануар-септембар 2017. године карактерише значајно повећање извоза у односу на исти период 2016. године.

Табела 10. Кретање извоза града Крушевца, изражено у доларима

Година	Извоз
Септембар 2012	50.418.000
Септембар 2013.	76.032.000
Септембар 2014.	80.512.000
Септембар 2015.	74.344.000
Септембар 2016.	87.500.000
Септембар 2017.	101.169.100

Извор података: Регионална привредна комора Крушевац

2.2.5.2. Увоз града Крушевца

Спољнотрговинска размена остварена у 2012. години износила је 184.145.000 долара, уз забележени дефицит од 38.771.000 долара.

У периоду јануар–септембар 2013. године увоз града бележи раст у односу на исти период 2012. године и то за 57,5%, а номинално увоз за првих девет месеци 2013. Године износио је 121.904.000 долара.

У првих девет месеци 2014. године, остварен је увоз у вредности од 93.682.000 долара, што је за 23% мање у односу на исти период 2013. године. Спољнотрговинска размена остварена у првих девет месеци 2014.године износила је 174.194.000 долара, уз забележени дефицит од 13.170.000 долара, док је у првих девет месеци 2015. године спољнотрговинска размена износила 166.719.000 долара, а дефицит је износио 18.031.000 долара. Спољнотрговинска размена у периоду јануар-септембар 2016. години износила је 203.598.000 долара, а дефицит је износио 28.598.000 долара., док је спољнотрговинска размена у периоду јануар-септембар 2017. години износила 206.144.900 долара, а дефицит је износио 3.806.700 долара.

Табела 11. Кретање увоза града Крушевца, изражено у доларима

Година	Увоз
Септембар 2012	77.397.000
Септембар 2013	121.904.000
Септембар 2014.	93.682.000
Септембар 2015.	92.375.000
Септембар 2016.	116.098.000
Септембар 2017.	104.975.800

Извор података: Регионална привредна комора Крушевац

Међу десет највећих извозника Расинског округа за период јануар-септембар 2017. године, од крушевачких привредника налазе се Cooper Tire & Rubber Company Serbia доо, Трајал Хем ад, Менекс доо, Рубин Крушевац, Fungo Trade Крушевац.

2.2.6. Стање на тржишту рада

Стање на тржишту рада карактеришу: висока незапосленост, неповољна старосна и квалификациона структура незапослених, непоседовање одговарајућих знања и вештина и радног искуства незапослених лица, висока стопа незапослености младих, велико учешће жена у укупној незапослености, велики број незапослених који припадају теже запошљивим категоријама и велики број ангажованих лица у сивој економији.

Основни проблеми у области запошљавања јесу неусклађеност образовне понуде са потребама привреде и недостатак послова као последица недовољне привредне активности. Имајући у виду да образовни систем није прилагођен захтевима савременог тржишта као и да постоји дефицит одређених занимања у оквиру средњег образовања, а са друге стране постоји прекомерно школовање кадра који на тржишту не могу да нађу посао, јавља се потреба за преиспитивањем занимања у средњем образовном систему и његовом прилагођавању тржишту, а у циљу школовања кадра који су потребни послодавцима.

2.2.6.1. Запосленост и кретање запослености

Према подацима Републичког завода за статистику, Крушевац има 29.678 запослених лица (годишњи просек 2015. године).

Табела 12. Запосленост у граду, округу и на републичком нивоу, годишњи просек 2015. године

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Град Крушевац	25.356	24.665	24.405	24.428	23.862	29.678
Расински округ	44.179	43.239	43.887	44.017	42.714	54.359
Република Србија	1.795.775	1.746.138	1.727.048	1.715.163	1.697.686	1.989.617

Извор: Републички завод за статистику

Табела 13. Број запослених лица по делатностима на нивоу града – годишњи просек 2015. године

Делатности	Број запослених
Пољопривреда, шумарство и рибарство	354
Рударство	12
Прерађивачка индустрија	6.825
Снабдевање ел.енергијом, гасом и паром	706
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	733
Грађевинарство	1.235
Трговина на велико и мало и поправка м.возила	4.943
Саобраћај и складиштење	1.520
Услуге смештаја и исхране	767
Информације и комуникације	328
Финансијска делатност и осигурање	406
Пословање некретнинама	22
Стручне, научне, иновативне и техничке делатности	854
Администрација и помоћне услужне делатности	409
Државна управа и обавезно здравствено осигурање	1.902
Образовање	2.095
Здравствено и социјално осигурање	2.947
Уметност, забава и рекреација	478
Остале услужне делатности	665
Укупно - запослени у правним лицима	27.201
Од тога: Предузетници (лица која сама обављају дел.) и запослени код њих	5.734
Регистровани индивидуални пољопривредници	2.477
Укупно	29.678

Извор: РЗС

Највећи број запослених, од укупног броја запослених, је у прерађивачкој индустрији (6.825 лица), а значајан број запослених је и у сектору трговине.

2.2.6.2. Просечне зараде

Табела 14. Просечне зараде по запосленима у РСД, октобар 2017. године

	Град Крушевац	Расински округ	Република Србија
Просечна бруто зарада (са порезом и доприносима)	55.419	51.916	64.602
Просечна нето зарада (без пореза и доприноса)	40.619	37.989	46.879

Извор: Републички завод за статистику

2.2.6.3. Кретање незапослености

Опште карактеристике тржишта рада до 2017. године остају непромењене у односу на претходни период: неусаглашеност понуде и потражње радне снаге, велико учешће дугорочно незапослених, неповољна старосна и квалификациона структура незапослених, висока стопа незапослености младих, велики број незапослених који припадају теже запошљивим категоријама.

Незапосленост жена у граду Крушевцу и даље је израженија од незапослености мушкараца.

Табела 15. Незапослена лица по полу и годинама старости у граду Крушевцу, на дан 30.11.2017. године

Године старости	Незапослена лица	
	Укупно	Жене
15-19	259	117
20-24	1.099	578
25-29	1.487	884
30-34	1.590	984
35-39	1.761	1.150
40-44	1.849	1.152
45-49	1.581	904
50-54	1.593	910
55-59	1.527	782
60-64	859	257
Укупно	13.605	7.718

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 16. Полна структура незапослених лица у граду Крушевцу, по годинама

Незапослена лица	Новембар 2013	Новембар 2014	Новембар 2015	Новембар 2016	Новембар 2017
Укупно	16.118	15.399	15.525	14.648	13.605
Жене	53,10%	53,21%	53,37%	53,94%	56,73%

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 17. Структура незапослених према полу, новембар 2017 - удео у Расинском округу и Републици Србији

		Град Крушевац	Удео у Расинском округу (%)	Удео у Републици Србији (%)
Незапослени – укупно		13.605	56,05%	2,20%
Незапослени – жене	Број	7.718	57,91%	2,37%
	%	56,73%	/	/
Незапослени – мушкарци	Број	5.887	53,78%	2,02
	%	43,27%	/	/

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 18. Број и полна структура незапослених у граду Крушевцу, по годинама

	2013	2014	2015	Новембар 2016	Новембар 2017
Незапослени – укупно	16.185	15.487	15.704	14.648	13.605
Незапослени – жене	8.587	8.212	8.322	7.901	7.718
Незапослени - мушкарци	7.598	7.275	7.382	6.747	5.887

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 19. Дугорочна незапосленост

Незапосленост	Новембар 2013	Новембар 2014	Новембар 2015	Новембар 2016	Новембар 2017
Укупно незапослени	16.118	15.399	15.525	14.648	13.605
Незапосленост младих 15-24 г.	12,79%	11,82%	11,10%	10,38%	9,98%
Незапослени старији од 50 г.	23,06%	24,24%	26,34%	27,79%	29,25%
Дугорочно незапослени (преко 12 месеци)	73,58%	74,53%	72,26%	76,71%	75,94%

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 20. Незапослена лица по полу и дужини тражења посла у граду Крушевцу, на дан 30.11.2017. године

Дужина тражења посла	Незапослена лица	
	Укупно	Жене
До 3 месеца	1.214	622
3 до 6 месеци	822	445
6 до 9 месеци	677	322
9 до 12 месеци	561	287
1 до 2 године	1.607	857
2 до 3 године	1.512	791
3 до 5 година	1.818	1.016
5 до 8 година	2.054	1.201
8 до 10 година	954	564
Преко 10 година	2.386	1.613
Укупно	13.605	7.718

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 21. Незапосленост према степену стручне спреме у граду Крушевцу, на дан 30.11.2017. године

Број незапослених	Степен стручне спреме							
	VII-2 и VIII	VII-1	VI	V	IV	III	II	I
Укупно	11	1.171	898	96	4.360	3.343	663	3.063
Од тога жене	8	748	640	17	2.735	1.555	421	1.594

Извор: Национална служба за запошљавање

II - ПЛАН АКТИВНОСТИ

Циљеви и приоритети

Циљеви активне политике запошљавања у граду Крушевцу 2018. године усмерени су на повећање запослености.

III - ПРОГРАМИ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Одлуком о буџету града Крушевца одређено је **23.000.000,00 динара** за спровођење ЈАПЗ 2018. године и то за следеће програме:

- Субвенција за самозапошљавање
- Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих- **Нова радна места**
- Програм јавних радова
- Програм стручне праксе
- Програм стицања практичних знања

- Субвенција за самозапошљавање

Подршка самозапошљавању подразумева пружање стручне помоћи, обуку из области предузетништва и субвенцију за самозапошљавање. Средства за самозапошљавање у 2018. години одобраваће се у виду субвенције, у једнократном износу.

За реализацију програма „Субвенција за самозапошљавање“ Град Крушевац у 2018. години планира да издвоји **9.000.000 динара**. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

- Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих- **Нова радна места**

Послодавци који припадају приватном сектору, првенствено мала и средња предузећа, могу за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих остварити субвенцију за запошљавање на новоотвореним радним местима у једнократном износу.

За реализацију програма „Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих“, Град Крушевац у 2018. години планира да издвоји **7.000.000 динара**. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

- **Програм јавних радова**

Јавни радови се организују у циљу радног ангажовања првенствено теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса.

Послодавац који спроводи јавне радове закључује са незапосленим уговор о радном ангажовању у складу са прописима о раду и јавним конкурсом. Средства намењена за организовање јавних радова користе се за: исплату накнаде за обављен посао незапосленим лицима укљученим у јавне радове, накнаду трошкова доласка и одласка са рада незапослених лица, накнаду трошкова спровођења јавних радова, и у случају потребе за организовањем обуке, накнаду трошкова обуке.

За реализацију програма „**Јавни радови**“, Град Крушевац у 2018. години планира да издвоји **4.000.000 динара**. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

- **Програм стручне праксе**

Програм стручне праксе подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање - квалификација, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита када је то Законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци.

За реализацију програма „**Стручна пракса**“, Град Крушевац у 2018. години планира да издвоји **1.000.000 динара**. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

- **Програм стицања практичних знања**

Програм стицања практичних знања подразумева стицање практичних знања и вештина кроз обављање конкретних послова (у оквиру и изван струке), заснивањем радног односа код послодавца који припада приватном сектору.

У програм се могу укључити незапослена лица из категорије: неквалификована лица и лица са најмање средњом стручном спремом која су вишак запослених или дугорочно незапослени која на евиденцији Националне службе за запошљавање чекају дуже од 18 месеци.

За реализацију програма „**Стицање практичних знања**“, Град Крушевац у 2018. години планира да издвоји **2.000.000 динара**. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

IV ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Финансирање активне политике запошљавања града Крушевца у 2018. години обавиће се из средстава буџета Града Крушевца за следеће програме:

- **Субвенција за samozapošljavanje**
- **Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих**
- **Програм јавних радова**
- **Програм стручне праксе**
- **Програм стицања практичних знања**

Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији ових програма биће увећан.

V - НОСИОЦИ ПОСЛОВА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ЛАПЗ 2018.

Мере активне политике запошљавања по ЛАПЗ-у 2018. године, Град Крушевац планира да спроводи у сарадњи са Националном службом за запошљавање - филијала Крушевац.

VI - SWOT АНАЛИЗА НИВОА РИЗИКА НА ТРЖИШТУ РАДА

Применом SWOT анализе, све прикупљене информације о стању на тржишту рада и перспективама у интерном и екстерном економском и социјалном окружењу класификоване су у оквиру четири категорије: снаге, слабости, шансе и опасности. Анализа је усмерена на идентификовање унутрашњих и спољних фактора који имају позитиван или негативан утицај на остварење циља - повећање запошљавања.

Снаге (Strengths)	Слабости (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none">- Израђена Стратегија локалног одрживог развоја града Крушевца (2011-2020.)- Локални савет за запошљавање активно делује у спровођењу стратегије запошљавања- Развијене институције за пружање подршке бизнису- Град Крушевац - седиште Расинског округа	<ul style="list-style-type: none">- Висока стопа незапослености појединих категорија: лица преко 50 година живота, инвалиди, Роми, жене, млади до 30 година старости и избегла и расељена лица- Незапослени нерадо прихватају обуке ако им се не гарантује запослење- Послодавци нерадо примају старије- Застарела знања и вештине, радне навике- посебно незапослених лица која су добила отказ као вишкови
Шансе (Opportunities)	Опасности (Threats)
<ul style="list-style-type: none">- Изградња индустријских зона као генератора нових радних места- Образовање радне снаге према потребама привреде- Долазак инвеститора	<ul style="list-style-type: none">- Неусклађеност понуде и тражње радне снаге

VII - ИНДИКАТОРИ УСПЕШНОСТИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

У периоду од 2011–2017. године, забележен је висок ниво реализације програма активне политике запошљавања. Стопа остварења планираних програма н.п.р. у 2014. години износила је 94%, у 2015. години – 98%, док је стопа реализације у 2016. години -95%.

У 2017. години, стопа остварења по програмима износила је:

- за програм „Субвенција за samozapošljavanje“ (99,77%)
- за програм „Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих“ - Нова радна места (94,87%)
- за програм „Јавни радови“ (96,62%)
- Спровођење програма „Стручна пракса“ наставиће се и у 2018. години, због чега су планирана финансијска средства на име пренетих обавеза у 2018. години и због чега је проценат реализације овог програма у 2017. години нижи у односу на проценат реализације осталих програма.

Локални акциони план запошљавања објавити у „Службеном листу града Крушевца“.